

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/4/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713010144
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alojz Palaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6713010144.1

Uznesenie

Krajský súd Banská Bystrica, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alojza Palaja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Slavojka Sendeckého, na verejnom zasadnutí dňa 27. januára 2016, v trestnej veci obžalovanej F. T. B., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1,2 písm. a) Tr. zák., prejednal odvolanie obžalovanej, proti rozsudku Okresného súdu Zvolen z 12.10.2015 sp.zn. 3T/39/2013 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovanej F. T. B. **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uznal obžalovanú F. T. B. za vinnú z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1,2 písm. a) Tr. zák. s použitím § 138 písm. h) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 28.11.2011 v čase o 18.30 hod. v meste Zvolen viedla po ceste I/50 (Lučenecká cesta) v smere od centra mesta na Lučenec OMV Ford KA, ev.č. D., pričom, keď v km 248,20 prechádzala po riadne označenom prechode pre chodcov, v dôsledku nepozornosti narazila ľavou prednou časťou uvedeného vozidla do chodkyne K. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ľ. G. XX, I., ktorá prechádzala po uvedenom prechode pre chodcov v smere od nákladnej železničnej stanice na sídlisko I. - Q., čím ako vodička porušila dôležitú povinnosť uloženú jej v ustanovení § 4 ods. 1 písm. e), f), zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a poškodenej K. B. spôsobila zranenia, a to otras mozgu ľahkého stupňa, zmliaždenie so škrabancom na pravej strane čela, poranenie ihlicového nervu stredne ťažkého stupňa vpravo, rezná rana pravého ramena, pomliaždenie a škrabanec ľavého kolena s krvnou podliatinou, tržno - zmliaždené poranenie pravého predkolenia, trieštivá zlomenina oboch kostí pravého predkolenia s posunom úlomkov, rozsiahla incízia na kosti panvy vpravo a psychosomatický šok ľahkého stupňa s dobou PN 6 mesiacov.

Za to bola odsúdená podľa § 157 ods. 2 Tr. zák. v znení zákona č. 262/2011 Zb. zákonov s použitím ust. § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere dvanásť mesiacov a podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. jej výkon trestu bol podmienene odložený s tým, že podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. jej bola určená skúšobná doba na dvanásť mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1,2 Tr. zák., obžalovanej bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dvanásť mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanej uložená povinnosť nahradiť poškodeným stranám, a to K. B., škodu v sume 6.844,10 Eur, Sociálnej poisťovni, Banská Bystrica, škodu v sume 1.386,90 Eur a poisťovni Union, zdravotná poisťovňa, a.s., Bratislava, škodu v sume 1.535,29 Eur.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala v zákonnej lehote odvolanie obžalovaná, a to už do zápisnice o hlavnom pojednávaní po vyhlásení rozsudku. Napáda celý rozsudok, teda výrok o vine, treste a

náhrade škody. V písomnom odôvodnení odvolania vyslovuje názor, že odvolací súd by mal napadnutý rozsudok zrušiť podľa § 321 ods. 1 písm. a) až f) a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, alternatívne, aby sám odvolací súd obžalovanú podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil spod obžaloby.

Poukazuje na doplnené dokazovanie na podnet krajského súdu v zmysle predchádzajúceho uznesenia a sp.zn. 3To/87/2013 z 24.07.2013, ktorým bol zrušený napadnutý rozsudok a vec vrátená súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie. V rámci usmernenia bolo doplnené dokazovanie o vypracovanie znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline, ktorý dospel k záveru, že existujú tri varianty priebehu nehodového deja, (a to variant A, B, C) vo vzťahu k pohybu chodkyne cez vozovku. Podľa tohto posudku sa technicky nedá zistiť, či chodkyňa prechádzala cez vozovku po priechode pre chodcov, alebo až za týmto priechodom, preto znalci potom riešili v posudku obidva možné koridory pohybu chodkyne.

Pri variante A/, pokiaľ prechádzala poškodená cez vozovku po priechode pre chodcov, nesprávnym prvkom jej správania bolo to, že nezastavila v strede vozovky a nenechala najskôr prejsť vozidlo Ford a až po prejazde vozidla nedokončila prechádzanie vozovky. V čase, kedy chodkyňa spomalila v strede vozovky, pred opätovným zrýchlením už mohla vyhodnotiť, že vozidlo nespomaľuje a že môže dôjsť ku kolíznej situácii.

Pri variante B/, pokiaľ poškodená prechádzala mimo prechodu pre chodcov, mala nechať prejsť vozidlo a až potom mala prejsť cez vozovku.

Pri variante C/, pokiaľ prechádzala cez vozovku po priechode pre chodcov, ale zle vyhodnotila situáciu, pri predchádzaní zrýchlenou chôdzou náhle zastavila a cúvla s tým, že sa chce vrátiť z koridoru vozidla späť, pokiaľ by pokračovala a prešla by bez kolízie cez vozovku. Vstúpila do koridoru pohybu vozidla aj za okolností, že vozidlo nespomaľovalo.

Čo sa týka pohybu vozidla na obžalovanú pri variantoch A/, B/, C/, technickou príčinou nehody bola súčinnosť nesprávnej techniky jazdy (oneskorená reakcia na situáciu) a nesprávneho konania chodkyne, ktorá vstupom do jej jazdného pruhu a následne do koridoru pohybu vozidla, vytvorila kolíziu situáciu (z polohy rýchlosti vozidla mohla lepšie vyhodnotiť situáciu).

V prípade variantu B/, príčinou nehody bola súčinnosť nesprávnej techniky jazdy a nesprávneho konania chodkyne, ktorá mimo prechodu pre chodcov vstúpila do jazdnej dráhy a potom obžalovaná nemala možnosť zabrániť nehode.

V prípade variantu C/, bola technickou príčinou nehody takisto nesprávna technická jazda a nesprávne konanie chodkyne, ktorá pokračovala v obchádzaní jazdného pruhu napriek tomu, že vozidlo nespomaľovalo a na priechode pre chodcov zastavila, resp. cúvla a v dôsledku toho, nedokázala opustiť koridor pohybu vozidla.

Ona od začiatku prípravného konania popierala svoju vinu, pritom poukázala, že poškodenú zbadala, keď stála ešte pred vstupom na vozovku, pričom z jej správania ani pohybu nevyplývalo, že by sa dala do pohybu s cieľom prejsť na druhú stranu vozovky, najmä, ak v obidvoch pruhoch boli v pohybe iné motorové vozidlá, v jednom jazdnom pruhu v kolóne. Skutočnosť, že poškodená podľa jej názoru riadne nevyhodnotila spôsob prechodu cez vozovku vyplýva najmä z toho, že v rozpore s ust. § 53 ods. 2 tretia veta zákona č. 8/2009 Zb. zákonov o cestnej premávke, vstúpila na vozovku bez toho, aby mohla cez ňu prejsť bezpečne a vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel z jednej aj z druhej strany. Tomuto záveru korešponduje i výpoveď svedka Ing. X., ktorý uviedol, že chodkyňa pribrzdila v chôdzi v strede vozovky, ako keby registrovala prichádzajúce vozidlom po ceste v smere od Shell. Vozidlá v čase jej vstupu na vozovku išli v obidvoch smeroch, čo potvrdila pri svojej výpovedi aj samotná poškodená, pričom nad rámec toho uviedla, že si jazdu vozidla, ktoré do nej narazilo pred nárazom, nevšimla alebo ho nevnímala. Podotýka, že v čase dopravnej nehody bolo už večer, poškodená už mala čierne oblečenie a na vozovke bola mierna hmla. Záver o tom, že poškodená riadne nevyhodnotila možnosť a spôsob bezpečného prechodu cez vozovku vyplýva aj z vyjadrenia svedka D.. X., ktorý uviedol, že v protismere sa k nej pred stretom s vozidlom obžalovanej približoval kamión, ktorý musel prudšie zabrzdieť, aby ju neprešiel.

Za tejto situácie je paradoxom, že variant A/, ktorý považoval súd najviac za vierohodný, vychádza z tvrdení svedka D.. X., pričom súd vlastne variant C/, ktorý uvádzala poškodená, teda jediná priama svedkyňa, nevzal do úvahy, ani nevysvetlil, z akého dôvodu.

Nehoda sa stala za situácie, keď nebolo možné niektoré tvrdenia overiť na mieste samom. Pokiaľ ide o výpoveď svedka D.. X., ktorý sa prihlásil ako svedok úplne na konci vyšetrovania tejto dopravnej nehody, pričom v čase, keď vypovedal, tak už miesto nehody po stavebných úpravách vozovky a celého miesta nehody bolo zmenené a nezodpovedalo situácii v čase dopravnej nehody. Nebolo tak možné jeho výpoveď z hľadiska možnosti pozorovať jej priebeh a preveriť. Zo znaleckého posudku č. 131/2015 (nie kontrolného, ako sa to uvádza v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa), ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline veľmi dobre poňal dôkaznú situáciu do jeho vypracovania, s prihliadnutím aj na okolnosti, že došlo prestavbou úseku cesty, kde došlo k predmetnému kontaktu poškodenej s vozidlom riadeným obžalovanou, predsa len boli k dispozícii dôkazy, ktoré odôvodňovali bezpečný záver, že k stredu poškodenej a motorového vozidla, riadeného obžalovaným, došlo na priechode pre chodcov v danom úseku vozovky. Tento záver vyplýva nesporne z výpovede samotnej poškodenej, u ktorej neboli zistené snahy poškodiť obžalovanej svojimi tvrdeniami a výpoveďami, podporením hlavne výpoveďou svedka D.. X.. Podľa obidvoch výpovedí v prípravnom konaní, i na hlavnom pojednávaní možno uzavrieť, že obžalovaná prechádzala cez priechod cez chodcov z ľavej na pravú stranu v smere jazdy obžalovanej a k stretu motorového vozidla, riadeného obžalovanou a tela poškodenej došlo minimálne v strede tohto priechodu, resp. vozovky na deliacej čiare alebo až za deliacou čiarou. Je pravdou, že v prípravnom konaní bezprostredne pri prvých úkonoch po dopravnej nehode zo strany polície nedošlo k zákonnému a presvedčivému zdokumentovaniu miesta nehody a hlavne miesta stretu, ktoré by bolo označené na vozovke, s prihliadnutím aj na špecifickosť situácie, že poškodená bola zranená a bolo potrebné ju odvieť na ošetrovanie. Vtedy však mohol byť priestor pre zabezpečenie ostatných stôp, z ktorých by potom mohol presvedčivejšie vychádzať aj príslušník dopravnej polície, ktorý vo veci vykonával úkony v prípravnom konaní, rovnako aj následne znalec z odboru cestnej dopravy, ktorý bezprostredne po nehode nebol na mieste činu pri ohliadke tohto miesta políciou. Napriek tomu uvedené skutočnosti smerujú k uvedenému záveru aj odvolacieho súdu, s prihliadnutím aj na skutočnosť, že pokiaľ by poškodená nebola ešte minimálne v strede vozovky alebo čiastočne už v jazdnom pruhu vozovky, v ktorej sa pohybovala obžalovaná s motorovým vozidlom, zjavne by išlo ešte o väčšie pochybenie, pretože potom by bola poškodená zachytená motorovým vozidlom v protismernom jazdnom pruhu, čo by zjavne z pohľadu závažnosti tohto skutku, muselo byť vyjadrené aj v predmetnom rozsudku. Z výpovedí poškodenej a údajného svedka tiež mohlo spoľahlivo ustáliť, keď vieryhodnosť výpovede aj tohto svedka nebola žiadnym dôkazom spochybnená, že poškodená prechádzala cez priechod pre chodcov normálnou chôdzou a z pohľadu odvolacieho súdu nie je potom už podstatné ani hodnotenie takejto situácie znaleckým posudkom, či obžalovaná zastala na mieste stretu s motorovým vozidlom, alebo ku stretu došlo potom, čo spravila nejaký pohyb alebo úkon dozadu, resp. či mala pokračovať plynule ďalej v prechádzaní cez jazdný pruh, v ktorom prechádzala obžalovaná s motorovým vozidlom, a tak údajne zabrániť dopravnej nehode. Ide o technické hľadisko, vyjadrené znalcom, na druhej strane z právneho hľadiska treba mať na zreteli požiadavku, aby sa chodec na priechode pre chodcov nesprával v rozpore s bežnou chôdzou, a to zbehnutím náhle na vozovku v časti priechodu pre chodcov za situácie, keď vodič motorového vozidla už nemohol vôbec reagovať alebo reagoval opozdene, vzhľadom na vzdialenosť a rýchlosť motorového vozidla pred dopravnou nehodou. O túto situáciu teda zjavne nešlo a rovnako skutočnosti uvádzané v odvolaní na obhajobu obžalovanej a v rámci dokazovania, že bola mierna hmla alebo opar, išlo o večerné hodiny za zníženej viditeľnosti, poškodená bola oblečená v tmavom, bez reflexných prvkov, je zanedbateľná, z pohľadu zavinenia, skôr v neprospech obžalovanej, pretože práve poveternostné podmienky, dopravné značenie, zvislé i vodorovné, malo byť pre obžalovanú dostatočným varovaním, aby sa nielenže venovala sústredeniu venovania motorového vozidla, ale aby vzhľadom na tieto okolnosti práve zvýšila pozornosť a musela predpokladať, že cez priechod pre chodcov môže niekto prechádzať, prípadne, že i nie celkom spôsobom, ako by sa mal chodec správať na priechode pre chodcov. Takáto predvídavosť, v dôsledku zákonných upozornení dopravných značení a zákonnými usmerneniami zákonom č. 8/2009 Zb. zákonov o cestnej premávke u obžalovanej zistená nebola, naopak, bola zjavne nepozorná, nevenovala sa dostatočne vedeniu motorového vozidla, resp. situácii na vozovke a okolí, v čase, keď sa blížila priechodu pre chodcov v kritickom úseku, naopak, vôbec nereagovala ani minimálnym pribrzdením pred stretom s telom poškodenej. Pokiaľ bolo naznačené, že mohla obžalovaná mať zlý výhľad aj z dôvodu tzv. „mŕtveho uhla“, takáto okolnosť nemôže prichádzať v úvahu za daných okolností, teda blížiac sa k priechodu pre chodcov po upozornení dopravným značením

za zníženej viditeľnosti, o to väčšia pozornosť a sústredenosť bola vyžadovaná od obžalovanej ako vodičky motorového vozidla s tým, že pohybom tela vo vozidle za volantom sa dá preveriť aj takýto inak predpokladaný a „mŕtvý“ uhol.

Obhajoba zdôrazňuje porušenie povinností zo strany chodkyne, teda poškodenej, pri predchádzaní cez vozovku, v rozpore s ust. § 53 ods. 2 tretia veta, zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, podľa ktorého „chodec nesmie vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, až vzhľadom na rýchlosť prichádzajúcich vozidiel, nemôže cez vozovku bezpečne prejsť.“

Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že poškodená sa vo vzťahu k prichádzajúcim vozidlám nesprávne dostatočne ohľaduplne v zmysle citovaného ustanovenia a celého ustanovenia ods. 2 § 53 Zákona č. 8/2009 Zb. zákonov, na ňu nereaguje, možno dôjsť k pohybu vzad alebo k inému zamätkovaniu, v dôsledku strachu, ktorá táto situácia v nej vyvolala.

Naproti tomu podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona, účastník cestnej premávky je povinný:

- a) správať sa disciplinovane a ohľaduplne tak, aby neohrozil bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, pritom je povinný prispôbiť svoje správanie najmä stavebnému, dopravno-technickému stavu cesty, situácii v cestnej premávke, poveternostným podmienkam, svojim schopnostiam,
- b) poslúchnuť pokyn, vyplývajúci z dopravnej značky alebo dopravného zariadenia.

Ak porovnávame predchádzajúce ustanovenie a správanie sa obžalovanej a poškodenej a následné citovanie ust. § 3 ods. 2 citovaného zákona je zjavné, že obžalovaná bola tou účastníčkou cestnej premávky, ktorá nerešpektovala citované ustanovenia zákona. V prvom rade nerešpektovaním a neposlúchnutím pokynu, vyplývajúce z dopravnej značky, upozorňujúcej účastníkov cestnej premávky, hlavne motorových vozidiel, že dostávajú do úseku, kde sa nachádza priechod pre chodcov. Tiež nebola rešpektovaná tá časť povinnosti, podľa ktorej je účastník cestnej premávky povinný prispôbiť svoje správanie, najmä stavebnému, dopravno-technickému stavu cesty, situácii v cestnej premávke, poveternostným podmienkam a svojim schopnostiam. Teda je potom zjavné, že práve vodička motorového vozidla, teda obžalovaná, sa správala úplne v rozpore s citovanými ustanoveniami a jej povinnosťami, v tomto prípade vodičky dopravného vozidla v rámci cestnej premávky.

Vychádzajúc z uznanej viny v zmysle skutkovej vety, sa poukazuje na ust. § 4 ods. 1 písm. e) a f), podľa ktorého vodič je povinný dbať na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, najmä deťom, osobám so zdravotným postihnutím, osobitne voči osobám, ktoré používajú bielu palicu a starým osobám (písm. e)) a potom podľa písm. f), dať prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod cez chodcov, pritom ho nesmie ohroziť !!!

Podľa § 2 ods. 2 písm. o) citovaného zákona, neohrozením na účely tohto zákona sa rozumie „povinnosť vodiča počínať si tak, aby inému účastníkovi cestnej premávky nevzniklo nijaké nebezpečenstvo!

Zo správania obžalovanej v kritickom čase vyplýva nesúlad jej správania s citovaným ustanovením zákona č. 8/2009 Zb. zákonov o cestnej premávke.

Predovšetkým však treba zdôrazniť k otázke spoluzavinenia, že odvolací súd z uvedených dôkazov a zákonných ustanovení nenašiel také porušenie zákonných ustanovení, ktoré by vôbec akýmkoľvek spôsobom smerovalo k porušeniu týchto povinností zo strany poškodenej pred a počas priechodu cez kritický úsek vozovky po priechode pre chodcov. Naopak, bola to obžalovaná, ktorá chodkyňu údajne registrovala ešte na chodníku pred jej vstupom na vozovku, resp. priechod na chodcov, a napriek tomu ani na túto okolnosť dostatočne nereagovala s následným prispôbením jazdy a pozornosti, aby zabránila prípadnému stretu s chodcom, v tomto prípade poškodenou.

Za okolností rozvedených v dôvodovej časti napadnutého rozsudku a vyššie uvedených skutočností, dôkazov a úvah o nich, možno jednoznačne ustáliť, že k predmetnému skutku, popísaného v napadnutom rozsudku v skutkovej vete, došlo zavinením obžalovanej bez zreteľa hodného spoluzavinenia zo strany poškodenej.

Pokiaľ ide o kvalifikačný znak aplikovaný v danom prípade v zmysle § 138 písm. h) Tr. zák., vo vzťahu aj k základnej kvalifikácii § 157 ods. 1,2 písm. a) Tr. zák., je potom nesporné, že správanie obžalovanej v kritickom čase, v kritickom úseku jej jazdy s motorovým vozidlom došlo k porušeniu dôležitej povinnosti uloženej jej podľa zákona v zmysle citovaných ustanovení zákona č. 8/2009 Zb. zákonov, keď takéto porušenie zákona spravidla máva za následok porušenie dôležitej povinnosti podľa § 157 ods. 1,2 písm. a) Tr. zák. z aplikácie ust. § 138 písm. h) Tr. zák., podľa ktorého závažnejším spôsobom konania sa rozumie spáchanie trestného činu porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona. Takéto porušenie potom máva za následok vážnu ujmu na zdraví alebo majetku, účastníka cestnej premávky, konkrétne poškodenej K. B..

Odvolačí súd nezistil pochybenie ani vo výroku o treste napadnutého rozsudku, pretože súd prvého stupňa dostatočne zohľadnil všetky významné skutočnosti pre rozhodnutie o druhu a výmere trestu rozhodujúc, vyplývajúce z ust. § 34 ods. 1,4 Tr. zák., s dostatočným prihliadnutím na okolnosti, svedčiace v prospech obžalovanej, a to aj poľahčujúcej okolnosti § 36 písm. j) Tr. zák. a následnou aplikáciou ust. § 38 ods. 2,3,8 Tr. zák. uložením trestu na dolnej hranici trestnej sadzby z pohľadu trestu odňatia slobody, ktorý však bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu tiež len na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, rovnako aj uložením trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v zmysle § 61 ods. 1,2 Tr. zák. na jeden rok. Takýto trest bolo zákonné uložiť z pohľadu individuálnej, ale aj generálnej prevencie.

V súlade so zákonom je postup vo výroku o náhrade škody v zmysle § 287 ods. 1 Tr. por., keď bola uložená povinnosť nahradiť škodu poškodeným stranám priamo, resp. aj nepriamo, ktorú spôsobila vlastným zavinením a poškodené strany si uplatnili svoje nároky riadne a včas v sumách dostatočne podložených dôkazmi.

Vychádzajúc z týchto skutočností dôkazov a úvah o nich odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je v celom rozsahu zákonný, vrátane konania, ktoré mu predchádzalo, preto odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietol v zmysle § 319 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.